

222161

Seria B.

272161

No. 54

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Seria B.

SFATURI PENTRU GOSPODARI

SUB DIRECTIVA REDACȚIONALĂ A D-LUI PROF. UNIVERSITAR
I. SIMIONESCU

Boalele animalelor și lecuirea lor

DE

ION POPU-CĂMPEANU

Profesor la Liceul Sf. Vasile din Blaj.

Seria B.

CARTEA ROMÂNEASCĂ

No. 54

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

Fiecare Broșură de 32 pag. cu figuri, costă numai 5 lei.

Seria A. „Știința pentru toți“.

- No. 1. Cum era omul primitiv de *I. Simionescu.*
” 2. Viața omului primitiv de *I. Simionescu*
” 3. Gazurile naturale de *I. Simionescu.*
” 4. Albinele de *T. A. Bădăru.*
” 5. Diabetul, îngrășarea, gălbinarea de *Dr. Căhănescu.*
” 6. Raze vizibile și invizibile de *C. V. Gheorghiu.*
” 7. Viața microbilor de *Dr. I. Gheorghiu.*
” 8. Furnicile de *T. A. Bădăru.*
” 9. Viața plantelor de *I. Simionescu.*
” 10—11. Pasteur de *C. Motaș.*
” 12. Soarele și luna de *I. Simionescu*
” 13. Telefonie fără fir de *Tr. Lalescu.*
” 14. Porumbeii Mesageri de *V. Sadoveanu.*
” 15. Planeta Marte de *Ion Pașa.*
” 16. Dela Omer la Einstein de *General Sc. Panaitescu.*
” 17. Cum vedem de *Dr. I. Glăvan.*
” 18. Razele X. de *Al. Cișman.*
” 19. Omul dela Cucuteni de *I. Simionescu.*
” 20. Protozoarele de *I. Lepși.*
” 21. Fulgerul și trăsnetul de *C. G. Brădețeanu.*
” 22. Nebuloasele gazoase de *MniEorHerovanu, y Cluj*
” 23. Bacteriile Folositoare de *I. Popu-Câmpeanu.*
” 24. Scrisori cerești (Meteorite) de *I. Simionescu.*
” 25. Din istoricul electricității de *Stel. C. Ionescu.*
” 26. Mercur și Venus de *C. Negoia.*
” 27. Reumatism și arteroscleroza de *Dr. M. Căhănescu.*
” 28. Oameni de inițiativă de *Apostol D. Culea.*
” 29. Henri Ford de *Ing. N. Ganea.*
” 30. Musca de *I. Mureșanu.*
” 31. Ciupercile de *I. Popu-Câmpeanu.*
” 32. Cifrele de *G. M. Lăzărescu.*
” 33. Animale de demult de *I. Simionescu.*
” 34. Lămurirea potopului de *I. Simionescu.*
” 35. Din viața oamenilor întreprinzători de *Apostol D. Culea.*
” 36. Societatea națiunilor de *Artur Gorovei.*
” 37. Ficatul și boalele lor de *Dr. M. Căhănescu.*
” 38. Electrochimia și Electroliza de *N. N. Botez.*
” 39. Noțiuni de electricitate de *Ing. Casetti.*
” 40. M. Berthelot de *M. Zapan.*
” 41. Isoare actuale de energie de *E. Severin.*

Seria B. „Sfaturi pentru Gospodari“.

- No. 1. Ingrijirea păsărilor de *Prof. C. Motaș.*
” 2. Despre tătărașii de *Preot C. Dron.*
” 3. Despre scarlatină de *Dr. I. Gheorghiu.*
” 4. Livada din sâmburi de *G. Gheorghiu,*
” 5. In jurul casei de *M. Lupescu.*
” 6. Casa de *I. Simionescu.*
” 7. Morcovul și alte legume de *P. Roziade.*

**CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
SFATURI PENTRU GOSPODARI**

BOALELE ANIMALELOR

și

LECUIREA LOR

DE

ION POPU-CAMPEANU

Profesor la Liceul Sf. Vasile din Blaj.

Biblioteca Universității Regela Ferdinand I.
din CLUJ.

No. 1539.1929

EXEMPLAR LEGAL.

EDITURA „CARTEA ROMANEASCA” — BUCUREȘTI

222161

A apărut :

CALENDARUL GOSPODARILOR

pe 1929

de

Prof. *I. Simionescu*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cel mai îngrijit, mai bine scris și mai folositor.

Prețul Lei 27.—

Pe deasupra se dă un calendar de perete.

Se poate cere deadreptul de la

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“, București, I

B-dul Academiei, 3

trimitând suma prin mandat poștal.

CAP. I

Animalele sunt o avere.

Nici un om nu-și poate înjheba gospodăria fără animale. Cu boii își ară pământul, dela vaci mulge lapte, caii îl poartă dintr'un loc într'altul, oile îi dau lână și brânză, din slănina porcilor topește unsoare, galițele îi dau ouă și carne bună, iar cu mierea albinelor se îndulcește.

Traiu oricărui om e legat de aceste animale. Fără de ele e sărac și e mereu lipsit.

Animalele sunt o avere. Această avere trebuie bine chivernisită. Altfel e ca și o baltă, care se scurge îndată ce faci un șanțuleț.

Chivernisirea se face îngrijind animalele cât se poate de bine. Socotind folosul mare ce îl aduc, sunt și vrednice de îngrijire bună.

„Grija bună încunjură primejdia rea". Dacă animalele de casă sunt îngrijite, le merge bine

și sunt frumoase. Dacă însă nime nu-și bate capul cu ele, slăbesc, se îmbolnăvesc și pe urmă se prăpădesc.

Boalele nu sunt numai pe oameni, ci și pe animale.

Gospodarul cu minte, care ține pe lângă casa lui și animale, trebuie să vegheze într'una și când bagă de seamă că vre-un animal s'a îmbolnăvit, cearcă îndată să-l vindece.

Pentru ca să-l poată vindeca, trebuie să cunoască boala.

Boalele, cari vin peste animalele de casă sunt multe. Unele sunt pricinuite de *microbi* — viețuitoare mici, pe cari le putem vedea numai cu instrumente cari măresc tare, altele vin din cauza locuințelor nesănătoase în cari petrec animalele și iarăși unele sunt pricinuite de loviri, împunsături, muncă grea ori răceală, iar altele vin din cauza hranei rele și nepotrivite.

De boale — ori care ar fi pricina lor — pot suferi atât vitele cornute, caii, porcii și oile, cât și galițele, albinele și viermii de mătasă.

Când s'a îmbolnăvit vreunul dintre aceste animale, îndată trebuie lecuit. Altfel animalul se poate prăpădi.

Lecuirea se poate face ușor, dacă se cunoaște boala de care pătimeste animalul. Chiar pentru aceea, în această cărticică se descrie mai întâiu chipul cum se arată boala și după aceea să spună leacul ce se poate întrebuința.

CAP. II

Boalele vitelor cornute

1. *Ariceala*. Se ivește la vitele, cari muncesc pe vreme umedă, sau sunt ținute în grajduri murdare. Se arată la îndoitura chișiții.

Chișița se umflă. Pe deasupra se ivesc bulițe, din cari iese un fel de zeamă. Firele de păr se lipesc și se sbârlesc ca și țepele ariciului. Pielea se crapă. Vita șchioapătă.

Leacul. Perii se tund. Chișița se spală cu apă caldă și săpun. E bună și zeama de pelin. De 2—3 ori pe pe zi se spală și cu piatră vânătă zdrobită și topită în apă.

2. *Boala de gură și picioare*. De această boală se îmbolnăvesc atât vitele cornute, cât și oile și porcii. Pelița din gură e roșie și cu multe beșicuțe, cari sparg. Se fac răni. De multe ori unghia cade.

Leacul. Să se spele animalul cu apă acrită cu oțet și cu puțină miere. Intre unghii se spală cu apă în care s'a topit piatră vânătă.

3. *Boala de uger*. Se îmbolnăvesc vacile și oile. Dacă vacile au țâțele astupate, sau sunt ținute mai multe zile nemulse, se îmbolnăvesc ușor de boală de uger. Ugerul se umflă și sparge. Boala poate să fie și lipicioasă. De multe ori e semn de oftică.

Leacul. Se leagă ugerul cu cârpe udate cu

apă rece. Să freacă și cu alifie camforată din farmacie.

4. *Dalacul*. E o boală lipicioasă. Se ivește între vitele cornute și porci. Vita bolnavă de dalac e tristă, nu mănâncă, are fierbințeli, tremură, suflă greu și are mătrice. Moare în vreme de o zi și jumătate. Porcii se umflă și la gât și mor.

Leacul. Vitele se vaccinează. Vaccinarea fește vita de dalac vreme de un an și jumătate.

Omul încă poate lua dalacul dela vitele bolnave.

5. *Fălcarița* sau *înțepeneala*. Este o boală ce se ivește în rănilile făcute cu instrumente murdare, sau în rănilile în cari a intrat gunoi și pământ.

Cei cari jugănesc să fie cu multă băgare de seamă, căci cu cuțitele lor murdare îmbolnăvesc vitele de înțepeneală.

Leacul. N'are leac. Vita bolnavă moare.

6. *Tragău*. E o boală ce se ivește în formă de umflătură pe laturile fălcilor la vite. Umflături se fac și pe limbă și înlăuntrul trupului, mai ales pe ficat. Umflăturile sparg.

Leacul. Se vindecă foarte anevoie, de aceea să se cheme veterinarul și să se urmeze sfaturile ce le dă el.

7. *Raia bouului*. E o boală pricinuită de o mică vietate, numită *psortele bouului*. Se arată la coadă și mai rar pe gât și pe greabăn.

Pe pielea bouului bolnav se ivesc o mulțime de ridicături îngrămădite. Ridicăturile spărgându-se, curge din ele o zeamă, care se uscă și se fac pe piele coji, cari împăslesc în aceeași vreme și părul.

Animalul are mâncărime și se scarpină des, mai ales noaptea. Din cauza aceasta pielea se îngroașă, e sgâriată și sângerată.

Leacul. Să tunde părul și animalul se spală cu apă și mult săpun. Dacă se svântă, se unge cu o amestecătură din părți deopotrivă de petrol și uleiu de in.

După mai multe spălături și ungeri făcute în fiecare zi, animalul se vindecă.

8. *Incuierea.* Vitele suferă de incuiere în 2 forme: *incuiere de balegă* și *incuiere de ud*. Vita bolnavă nu se poate bălega și nu se poate uda.

Boala se ivește din cauza mâncării, ori din răceală.

Leacul. Când vita e bolnavă de incuiere de balegă, îi turnăm pe gură cu deasila un pumn de sare amară topită în apă. Se poate lecuia vita și așa că se împinge cu un clistir în mațul gros apă caldă cu săpunul și puțin oleiu.

Incuierea de ud se lecuiește, frecând animalul pe foale. Ceaiu de flori de romaniță turnat pe gură încă ajută.

9. *Oftica.* E pricinuită de o mică vietate numită *bacilul lui Koch*. Se ivește atât la vitele

cornute, cât și la oi și la capre. Poate ataca plămâni, creerii și alte organe ale corpului. Pe organul atacat se ivesc buburuze de mărimea bobului de mazărice. Buburuzele la început sunt de culoare cenușie, mai târziu se schimbă într-un puroiu alb gălbui, care se scurge afară și rămâne în urmă un loc gol, numit cavernă.

Vitele atacate de oftică încep să tușească în sec, slăbesc pe picioare. Se pare că sunt tot obosite, au părul sburlit și respiră greu. Boala ține ani de zile și se sfârșește cu moartea.

Leacul. Nu este leac în contra acestei boale. Chiar de aceea vitele trebuie grijite bine și apărate de această boală. În grajd să fie totdeauna curățenie. Vitele se vor hrăni cu nutreț bun și se vor apăra să nu se obosească prea tare ori să răcească.

Dela vite această boală poate trece și la oameni atât prin carne cât și prin lapte.

10. *Gușterul.* Mai ales se ivește la bivoli și la porci. Pot să fie atacate și vitele albe. Și această boală e pricinuită de o mică vietate numită *Bacillus anthracis*. Bacilul ajunge în vită cu nutrețul sau cu apa de băut.

Vita atacată de gușter foarte rar scapă. Adeseori mâncând, cade deodată amețită și după 5—10 minute moare. Pe gură, pe nas și pe partea dinapoi îi iese sânge negru închegat. De multe ori sângele se adună la cap, la creier ori la plămâni și vita umblă ca lovită de câpiere,

rătăcind încoace și încolo, până ce amețită cade jos și moare.

Leacul. Boala n'are leac. Vita moartă să se îngroape adânc în pământ. Băligarul și așternutul pe care a zăcut vita bolnavă, se arde, iar podelele se spală cu sublimat corosiv, ca germenul boalei să se prăpădească și să nu se îmbolnăvească și alte vite. Nu-i iertat să se tăinuiască boala și vitele moarte să se arunce pe câmp, ori să se lase ne'ngropate.

11. *Pleuro-Pneumonia.* Se ivește mai ales la vitele ce stau în grajd. Se capătă prin așternut, nutreț, băligar. Ține câte 3—4 săptămâni. Vita tușește des și în sec. Tușește mai cu seamă dimineața și seara și după adăpare. Pe nas ies puroaie rău mirositoare. Vita stă ceasuri întregi în nesimțire, cu capul plecat. Are friguri. Slăbește și de cele mai multe ori moare.

Leacul. Vita bolnavă trebuie despărțită de cele sănătoase, ca boala să nu se lătească mai departe.

S'a încercat altoirea cu ser dela vitele bolnave, dar n'a reușit.

12. *Inmuierea oaselor.* De această boală sufer mai ales vitele tinere — vițeii. Vine din pricina mâncării, în care nu prea sunt materii văroase.

Leacul. Hrană bogată în materii văroase: fân și paie sau boabe leguminoase. Cretă sdrobită, pusă în mâncare sau băătură.

13. *Slăbirea oaselor.* De boala aceasta sufer vitele mari, mai ales vacile fătate, dacă le nutrim numai cu cartofi, sfeclă, borhot, ori pășunează într'o pășune rogozoasă. Oasele vitelor bolnave se subțiază, canalul cu măduvă se lărgiște, măduva devine roșie-gălbuie. Vita bolnavă se mișcă anevoie. Se culcă și se scoală cu greu. Mai bucuros zace decât să stea în picioare ori să umble. Când merge îi pocnesc oasele și se umflă pe la încheieturi. Vita slăbește și moare.

Leacul. Grajd curat și bine aierisit. Așternut curat și svântat. Nutreț de fân ori cositură verde de plante leguminoase. Apă de băut cu cretă cri var zdrobit.

Pentru înmulțirea sângelui putem să le dăm și ceva picături de fier din farmacie.

14. *Umflarea vitelor.* Dacă vitele mănâncă nutreț verde și cu rouă : lucernă, trifoi, rapiță se umflă. Umflarea e pricinuită de gazurile ce se dezvoltă din acest nutreț. Dacă vitele umflate nu sunt grijite, mor.

Leacul. Se toarnă pe gâtul vitelor umflate săpun mestecat cu bucățele de usturoiu pus în făină de mălaiu și mestecat cu oțet de vin. E bine ca vitele să se pună să alerge cât mai mult.

15. *Păduchii.* Din cauza necurăteniei, adeseori vitele suferă de păduchi și slăbesc tare.

Leacul. Să spală vitele cu zeamă de pelin sau cu zeamă de tutun și se ung cu alifie mercurială din farmacie.

CAP. III

Boalele cailor.

1. *Bătătura în talpă.* De boala aceasta sufăr caii din cauza relei potcoviri sau a umbletului despotcovit. Animalul are dureri mari la copită.

Leacul. Se curăță bine în talpă și se potcovește la un potcovar bun.

Când boala s'a ivit din pricina despotcovirii, se leagă cōpita cu lut înmuiat în oțet.

2. *Răpciuga.* Se ivește la cai și la măgari. Animalele bolnave au răni pe nări și umflături sub barbă. Pe nări curge un puroi galben. Pe corp și la incheieturi încă se ivesc răni. Animalul slăbește și moare.

Leacul. Boala e fără leac. Când se ivește trebuie înștiințat veterinarul.

E boală lipicioasă. Dela cai se pot îmbolnăvi și oamenii.

Când cineva cumpără un cal, dacă vrea să fie sigur, că n'are răpciugă, să-i deie *Maleină*, un leac ce se găsește în farmacie. Dacă animalul e atacat de răpciugă, boala se ivește curând.

3. *Buba mânzului.* Este o boală ce se ivește mai ales la caii tineri. Calul bolnav tușește, nu poate înghiți. Din amândouă nările curg mucii albicioși. Răsuflă greu, nu mănâncă și tremură ca varga.

Leacul. Calul bolnav se va închide într'un

grajd curat și cald. La gât se va lega cu o pânză cu făină de in. Dacă buboiul din gât a spart, rana se scurge și se spală bine cu apă oxigenată. Se poate și aburi cu floare de fân.

4. *Colica*. E o boală de pânțece la cai. Calul bolnav de colică ține capul plecat, privește la pânțece, nu mănâncă, bate într'una din picioare, se întinde, se culcă, se scoală, se tăvăleşte. Nu se poate uda. Are urechile reci și ochii înroșiți. Calul nu mai poate mistui, se încuie, mațele se aprind și stomacul se rupe.

Leacul. Calul trebuie plimbat mereu, să nu se tăvălească. Să freacă bine, mai ales pe pânțece cu spirt sau cu camfor. Se va pune pe el un țol. Pe gură i se va turna un litru de ceai de romaniță, sau de mintă. Cu mâna unsă cu unt de lemn îi vom goli mațul gros și i-se va face în maț o spălare cu apă caldă cu săpun și cu sare. Dacă durerile s'au mai ușurat îi dăm să bea apă cu sare amară.

5. *Tusa*. Adeseori caii sufer de tusă. N'au poftă de mâncare, răsuflă des. Pe nas se scurg muci. Pelița nasului e roșie.

Leacul. În tărățe amestecate cu ovăz punem pucioasă. Din acest leac îi dăm în fiecare zi câte 2—3 linguri. Facem și aburi cu floare de fân.

6. *Boalele mânzului*. Mânzul poate suferi de colică din pricina că e încuiat. Mai poate suferi și de diaree — îi merg foalele.

Leacul. Când mânzul are colici, i-se dau 1—2

linguri de oleiu de ricină, amestecat cu unt de lemn, sau i-se fac spălături cu puțină apă caldă în care s'a pus o lingură de glicerină.

Când are diaree, se înfășură bine pe burtă cu un țol și i-se toarnă pe gură o linguriță de *tinctură de opiu* — care să găsește în farmacie — amestecată cu un pahar de ceai cald.

7. *Limbrici la cai*. Această boală se ivește din cauză, că mâncarea e rea, sau calul e prea lacom la mâncare. Calul bolnav stă trist, cu picioarele dinapoi se tot scarpină în dreptul inimii și se mușcă cu gura tot de acelaș loc. Se scarpină de tot ce întâlnește în cale și cu capul clatină des.

Leacul. Se ia coajă de ou uscată și se zdrobește bine. Se amestecă cu praf mărunț de zgură de fier și cu puțin piper zdrobit. Acest amestec se pune în oțet și se toarnă pe gâtul calului.

8. *Șoriceii*. Se fac la cai după urechi, unde se simțesc umflături. Calul bolnav stă supărat, nu mănâncă și se freacă cu capul de toate celea.

Leacul. Se sparge cu sula locul unde sunt șoriceii și se scot. Cu mâinile se strâng tare nările calului, să strănute. După ce s'au scos șoriceii, de cumva se va umfla calul, să se spele cu zeamă de semințe de in, fiert cu oțet și cu ceapă, ori să se pună o ceapă înmuiată în această zeamă.

9. *Albeața cailor*. Să face pe ochi. Dacă nu

se grijește din vreme, se lățește tot mai tare până acopere tot ochiul. Calul nu vede.

Leacul. Se iea rădăcină de ghimber, se amestecă cu zahăr și cu ceară tare. Se sdrobesc bine toate. Prin o țeavă se suflă în ochiul calului, tot la două zile odată.

10. *Splina calului.* Când calul se uită în stânga și se miroase la pânțece, e semn că are durere de splină.

Leacul. Vâră sula la a treia coastă, adânc, până va împunge splina și îi va trece.

11. *Râia cailor.* E o boală lipicioasă. E pricinuită de o mică gadină, numită *acar*. Calul bolnav se scarpină de orice întâlnește în cale. Are mâncărime mai mare noaptea. Pe piele se fac niște bubulițe. Părul cade și pielea se îngroașă și se încrețește. Râia se ivește mai ales la cap, pe gât, pe la coadă și pe picioare. Calul slăbește și de multe ori poate și muri.

Leacul. Calul se tunde peste tot corpul. Se freacă cu o perie cu apă caldă și săpun. Dacă s'a uscat se unge, dar numai jumătate din trup, cu pomadă de pucioasă. După trei zile se unge cealaltă jumătate. După alte trei zile, se spală tot corpul cu apă și săpun.

Pomada de pucioasă se cere dela farmacie: *pomada Helmerich*.

Să poate lecui râia cailor și cu petrol, benzină, oleiu de peatră amestecat cu oleiu de floarea soarelui. Cel mai bun leac însă este curățenia atât în grajd cât și pentru cai

12. *Broasca*. De boala aceasta pătimesc caii și măgarii. Se mai numește și boala măgarului. Atacă copita. Incepe dela furcuță și se întinde pe părțile vecine. Cornul din fundul șanțului, dela mijlocul furcuței se înmoaie, iar dedesubt se formează umflături pline cu o materie zămoasă.

Cornul cade și pe furcuță și pe talpă se formează niște creșteri acoperite cu o materie brânzoasă și puturoasă.

Această boală atacă câte odată numai un picior, altă dată mai multe picioare deodată. Boala se mută dintr-un picior într'altul. Când un picior se vindecă, se îmbolnăvește celălalt.

Leacul. Se înlătură foile cărnoase, cari acoper talpa. Se unge talpa curățită cu o peană înmuiată în acid azotic și se leagă cu o cârpă înmuiată în oleiu de ienuper.

CAP. IV

Boalele porcilor.

1. *Brânca porcului*. Porcul bolnav de brânca e trist. Are fierbințeli. Stă ascuns. Nu mănâncă. Pe pantece se ivesc pete roșii, cari mai târziu se învinețesc. Se umflă și la gât.

Leacul. Se vaccinează porcii. Vaccinarea păzește de boală vreme de un an. Porcii morți se ard sau se îngroapă adânc în pământ.

2. *Holera porcilor.* Se îmbolnăvesc de această boală mai ales porceii înțărcați și godăceii. Porcii mari mai rar. Purcelul bolnav stă supărat în așternut, tușește și geme dureros. Din nas îi curg muci. Pe pânțece se ivesc pete roșii. Purceii atacați de această boală, pier mai toți.

Leacul. Incă nu s'a găsit leac pentru această boală. Mai bine e să ucidem și să îngropăm în pământ toți porceii bolnavi, să nu se umple de boală și cei rămași sănătoși.

3. *Coșuri.* Din cauza necurăteniei, porceii tineri capătă coșuri. Se fac la rădăcina părului. Sunt mari cât un fir de cânepă sau cât un bob de mazăre. Să fac la gât, pe pânțece și în locurile unde pielea este mai subțire.

Produc mare mâncărime de piele.

Leacul. Se curăță bine cotețul. Purceii se spală cu leșie și săpun negru și se ung cu unsoare de pucioasă.

4. *Gâlcii.* Se ivesc des la porci. Se umflă oușoarele dela gât. Din cauza aceasta porcii respiră și înghitesc greu. Uneori gâlcile cresc mari și sparg. Dacă spargerea s'a făcut înafară, porcul se vindecă. Când însă gâlcile au spart în lăuntru, porcul moare înădușit.

Leacul. Înfașurăm gâtul porcului cu o cârpă udă, stoarsă bine. Pe deasupra îl legăm cu o altă cârpă groasă — e bună cârpa de lână și uscată. Aceste cârpe le schimbăm din trei în trei ceasuri, ca să tragă fierbințeala în afară.

5. *Inmuierea oaselor la porci.* Se ivește atunci când porcii sunt ținuți închiși în cocine umede, reci și murdare și sunt hrăniți mai ales cu cartofi, boștine și alte mâncări lipsite de materii văroase. Din cauza aceasta oasele rămân moi, sgârcoase și frângăcioase.

Leacul. Se lasă porcii să râme pe afară și se hrănesc cu mâncări bogate în materii văroase.

6. *Măzărîca.* Porcul bolnav are în carne viermi de mărimea bobului de mazăre. Viermilor le place să stea cu deosebire pe limbă, gât, inimă și pe foale. Stau ori numai câte unul, ori mai mulți la olaltă, înghesuți unul lângă altul. Sunt înveliți într-o pieleță, formând în carne adevărate noduri.

De măzărîcă sufăr mai ales purceii tineri până la o jumătate de an, cari rămă prin toate gunoaiele.

Porcul bolnav se poate cunoaște de pe aceea, că are gâtul umflat, e răgușit și slăbește în partea dinapoi a corpului.

Pus jos și deschizându-i gura cu un lemn se pot pipăi pe limbă nodurile de măzărîcă. Adese ori însă boala se poate cunoaște numai când se taie porcul.

Primejdia boalei stă într'aceea, că omul care mănâncă carne cu măzărîcă încă se poate îmbolnăvi greu.

Leacul. O lecuire a acestei boale este cu neputință. Chiar pentru aceea, să nu se lase por-

cii să umble și să râme prin toate gunoaiele. Forcul ținut acasă și hrănit regulat, nu poate să se îmbolnăvească de mazărică.

CAP. V

Boalele oilor.

1. *Gălbeaza*. Se îmbolnăvesc de gălbează nu numai oile, ci și alte animale. Boala e pricinuită de un viermuleț lat, ca un sâmbure de bostan. Acest viermuleț se găsește în ficatul oilor. Ouăle acestui viermuleț sunt date afară cu baliga. Din ele iese un alt viermuleț, care intră într'un melc mic ce se găsește prin locurile apătoase. Cu iarba vermulețul ajunge și în alte oi, cari se îmbolnăvesc.

Oile bolnave slăbesc și fac gușă.

Leacul. Extract de ferigă, 4—5 gr. pe zi, turnat pe gâtul oilor bolnave. În contra gălbezi se întrebuințează cu mult folos și *Distolul* — un leac ce se capătă din farmacie.

Să nu se lase oile nici odată să pască prin locuri apătoase.

2. *Căpierea*. Oile bolnave de căpiere au în creier un viermuleț. Acest viermuleț iese din ouăle unor mici viermuleți ce se găsesc în mațele câinilor ciobănești. Ouăle acestea se găsesc în murdăria câinilor, împrăștiată pe iarbă. Cu

iarba ajung în mațele oilor. Din mațe viermii se urcă la creeri.

Oile bolnave umblă rătăcind. Se invârtesc pe loc. Uită să mănânce. Invârtesc ochii în cap și fac tot felul de minunății.

Leacul. Boala e fără leac. Oile bolnave se taie. Capetele lor se ard. Nu-i iertat să se deie câinilor.

3. *Vărsatul.* Este o boală primejdioasă. Din o sută de oi atacate de această boală, jumătate de bună seamă pier. Cele cari scapă își pierd lâna, leapădă ori orbesc.

Această boală se capătă prin pășune, prin apă, ori din ocol. La început boala se vede ca o mușcătură de purece pe piele. La urmă se roșește toată pielea. Ține două trei săptămâni.

Leacul. În contra vărsatului vaccinăm oile. Dintre oile vaccinate abia pier două din o sută.

4. *Căpușa.* Este un gândac mic. Trăește pe oile slabe. Stă înfipt în pielea lor și le sugă sângele. Oile slăbesc tare.

Leacul. Spălăm oile cu leșie de tutun.

5. *Râia.* Și oile sufăr de râie. Paianjenul râiei trăiește sub pielea oilor, ca și la om. Oile au mâncărime mare de piele. Râia trece dela o oaie la alta până se umplu toate.

Leacul. Ca și în contra căpușelor, spălare cu leșie de tutun.

6. *Strongiloză.* Este o boală a mieilor. Se ivește mai ales în anii ploioși și umezi. E pri-

cinuită de un vierme mic și subțire. Seamănă cu un fir scurt de mătasă. Acest vierme atacă nările oilor și cu deosebire a mieilor. Se așează și în țevile respiratorii, ce duc la plămâni. Prin tusă și strănutat, viermii pot fi scoși afară, dar pentru aceea nu se prăpădesc. Căzuți pe iarbă pot trăi timp îndelungat. Și mieii, cari pasc acea iarbă se îmbolnăvesc ușor. În țevile respiratorii să pot forma adevărate dopuri, înădușind animalul.

Mieii atacați de strongiloză, tușesc greu, au călduri mari, nu mănâncă și se cufuresc des. Slăbesc tare și mor.

Leacul. Mieii bolnavi se vor alege dintre cei sănătoși. Se vor paște numai pe locuri uscate și bătute de soare. Se vor hrăni bine. De două ori pe zi se vor aburi la nas și la gură cu aburi de gudron, punându-se 3—4 linguri de gudron într'un ciubăr cu apă fiartă.

7. *Diarea.* Această boală atacă mai ales mieii. Vine din răceală ori din nutrețuri stricate.

Leacul. Ingrijirea oilor să nu răcească la stomac. Ținerea lor în staul cald și hrănirea cu nutreț bun.

8. *Cârciogul.* Oile atinse de această boală sunt triste, nu mănâncă, nu mai rumegă, au multă căldură, sete, stau trântite jos. Se cufuresc și se udă cu sânge. Boala este omorătoare.

Se ivește mai ales vara și prin ținuturile băltoase.

Leacul. Leac împotriva acestei boale nu este. De aceea e bine să nu se pască oile prin locuri mlăștinoase.

9. *Musca* e mai mult un dușman al oilor. Muștele își pun ouăle în nările oilor. Din ouă ies larve cari le pricinuesc mâncărime în nas.

Leacul. Oile stau grămadă, cu nasul la pământ, ca muștele să nu poată pătrunde printre ele.

CAP. VI

Boalele galițelor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1. *Difteria.* Galițele bolnave de difterie sunt triste, nu mănâncă și au nările astupate. În fundul gurii să vadă pielite albe, cari au miros urât.

Leacul. Se curăță pielitele din gât, de pe limbă și de pe cerul gurii. Cu o țevă se suflă în gura galiței praf de pucioasă sau piatră acră. Rănile să ung cu tinctură de iod.

2. *Vărsatul.* Sufăr de vărsat atât galițele cât și pasările sălbaticе. Ies bube pe cap și pe creastă. De multe ori bubele ies și în gură și sunt acoperite cu o pielită groasă, care se vede pe limbă, ori chiar și în fundul gurii, ori se fac în nas și astupă nările, așa că galița nu mai poate răsufla și ține gura deschisă.

Leacul. Până acum nu s'a găsit leac în com-

tra acestei boale. Totuși dacă nu sunt prea multe bube, putem să încercăm lecuirea, deslipind cojile, cari acoper bubele, cu un vârf de cuțit, așa ca să nu iasă sânge. Pe rană punem zeamă de lămâie și presărăm praf de pucioasă.

3. *Răia la galițe.* Să ivește pe picioare. Solzii de pe picioare se umflă. Picioarele se fac mai groase. Galițele sunt neliniștite, își ciugulesc picioarele din cauza mâncărimei, uneori așa de mult, că dă și sângele. Galițele slăbesc și chiar mor.

Leacul. Muem picioarele în leșie slabă și mestecată cu puțin săpun. Frecăm cu o cârpă să se desprindă cojile de pe picioare și apoi le ungem cu alifie de pucioasă din farmacie. Dacă au rămas răni pe picior, le ungem cu unt de lemn.

4. *Diarea* atacă galițele când stau timp mai îndelungat în ploaie și în vânt, sau când mănâncă neregulat, hrană stricată sau mucedă, ori mănâncă numai hrană verde proaspătă, sau hrană dospită și beau apă rea.

Găinașul galițelor atacate de diaree e verzui și lipicios. Galițele nu mănâncă și se cufuresc într'una.

Până când boala nu s'a învechit, se poate vindeca ușor. Mai târziu fiindcă pot căpăta și aprindere de mațe, vindecarea e foarte grea și boala se sfârșește cu moarte.

Leacul. Galițele bolnave se închid într'un loc

cald. Penele lipite și murdare, trebuie spălate cu apă caldă. Se hrănesc cu păsat fiert și în apa de băut să pune și puțină peatră vânătă.

5. *Constipația* sau *încuierea*. Gălițele încuiate nu au poftă de mâncare, au călduri mari și găinațul este tare.

Leacul. Se dă să mănânce sămânță de in zdrobită și amestecată cu aluat. E o doctorie foarte bună și gălițele scapă de constipație.

6. *Aprinderea de plămâni*. Boala vine din răceală. Dacă boala se învechește, găinele se prăpădesc. Până boala e încă la început se poate vindeca.

Leacul. Odihnă, hrană bună, caldă și moale. Apă proaspătă, amestecată cu puțină piatră vânătă. Căldură și curățenie.

7. *Cobea*. Se face numai la găini, în gură. Vârful limbei e acoperit cu o pieleță tare și gălbuie, în forma unui toc. Găina bolnavă e cu penele sburlite și nu poate mânca.

Leacul. Cu unghia se trage încet tocul de pe limbă și locul rămas, dacă s'a rănit, se unge cu piatră acră.

8. *Holera găinilor*. Este o boală lipicioasă. Găinile bolnave mor repede, parc'ar fi otrăvite.

Găinele bolnave devin dintr'odată supărate, nu mănâncă, stau ca adormite. Se retrag la umbră, lângă un gard, sau sub un coteț, stând cu aripile lăsate în jos și cu capul întors pe spate.

Creasta se invinețește și din cioc le picură bale. Se clatină și pe urmă cad jos și mor.

Leacul. Odată ivită boala, este greu să se tămăduiască. Totuși se încearcă, punându-se în apa de băut vitriol, câte 2 grame la un litru de apă. Mai bine e să se iee toate măsurile, ca boala să nu se ivească, ținând curățenie mare și grijind ca să nu se amestece găinile cu altele străine.

9. *Guturaiul găștelor.* Boala se ivește din cauza, că n'au destulă apă de băut proaspătă. Găștele bolnave hârcăie, suspină, întind într'una gâtul, își scutură capul, ca să se scape de bablele ce se adună în cioc și le astupă găurile nasului.

Leacul. Multă apă proaspătă. Ciocul trebuie băgat adeseori în apă caldută. Pe nări se toarnă oleiu de in, unt sau unsoare. Găștile bolnave se închid deosebit de cele sănătoase.

CAP. VII

Boalele albinelor.

1. *Păduchii albinelor* Sunt păduchi mici de formă rotundă, de culoare ruginie, fără ochi și fără aripi. Trăiesc în coșnițele cu albine. Se pun pe pieptul albinei. Le place să atace mai ales matca și trântorii. Matca atacată nu mai pune ouă, iar albinele nu mai lucrează. Astfel stupul slăbește.

Leacul. Căutăm matca și o curățim de păduchi. Pe fundul coșniței punem naftalină. Într'o singură noapte păduchii se vor prăpădi. După zece zile punem din nou naftalină, să se prăpădească și cei ce ar mai fi ieșit din ouă.

2. *Diarea albinelor.* Boala stă într'aceea, că albinele nu sboară afară pentru deșertare, ci se deșartă în coșniță, murdărind fagurii. Din cauza aceasta aerul din coșniță se strică și albinele pier.

Cauza acestei boale poate să fie o iarnă prea aspră, coșnița jilavă, care face ca albinele să răcească, conturbarea albinelor peste iarnă, ori hrana stricată.

Leacul. Când iarna e prea aspră, nu le putem ajuta. Când însă boala a venit din cauza umezelii, ridicăm coșnița dela pământ, ținându-o la loc uscat și călduros. Asemenea trebuie ferite albinele de sgomot și hrănite totdeauna cu miere sănătoasă.

3. *Neputința de a sbura.* E o boală ce se poate cunoaște de pe aceea, că albinele nu sboară pe câmp, ci umblă îngrămădite pe coșniță, ori pe lângă urdiniș. Cauzele boalei pot să fie ori aripile sdrențuite, cari nu le mai ajută la sburat, ori umflarea pântecelor, așa că sunt îngreunate cu totul și nu se mai pot ridica. Albinele cu pântecelul umflat au dureri mari și mor. Cauza umflării pântecelui e un mic ger-

men pricinuitoare de boale, care s'a încuibat în pânțele albinei.

Leacul. În contra germenului care pricinuește umflarea pânțecului, leac nu este. Coșnițele trebuie ținute curate și în cea mai bună rânduială, ca boala să nu se ivească.

4. *Ciuma albinelor.* Este o boală nouă, până acum necunoscută la noi. În timpul din urmă s'a ivit și în stupii dela noi.

În stupul atacat de ciumă, puietul moare în celule. Căpățelele celulelor sunt scufundate și găurite, iar larvele din albe, devin brune și se schimbă într'o materie vâscoasă, care luată pe un bețișor, se întinde, apoi se uscă și în formă de solzi, rămâne lipită de pereții celulei. Deschizând stupul atacat de ciumă, se simte un miros de sudoare împuțită.

Leacul. Încă nu se cunoaște lecuirea. Boala însă e primejdioasă și poate să cuprindă toți stupii dintr'o stupină. Stupul bolnav trebuie ars. Ceara și mierea dela un asemenea stup încă e primejdioasă.

CAP. VIII

Boalele viermilor de mătasă.

1. *Pebrina.* Viermii bolnavi se mișcă greu. Nu mănâncă. Din gură le iese o apă verzuie și cle-

ioasă. Viermii mor căpătând o culoare pământie.

Fluturii bolnavi se mișcă încet, sunt obosiți și fără viață.

Viermii ieșiți din ouă luate dela fluturi bolnavi de pebrină, cresc anevoie și mor mai ales atunci, când își schimbă pielea.

Leacul. In contra pebrinei nu se poate face nimic. Totuși se poate opri lățirea boalei. Viermii bolnavi se aleg și se aruncă în foc. Așternutul se curăță des, iar frunzele murdărite se pun pe foc. Viermii sănătoși se hrănesc bine și să țin la căldură de 25 grade, pentru ca să se desvolte cât mai repede.

2. *Zahăreala.* Boala e pricinuită de o ciupercă ca și acelea ce atacă vița de vie. Atacă mai ales viermii din crescătoriile așezate lângă bălți, ori pe locuri apoase.

Viermii se îmbolnăvesc cam la a 3-a năpârrire și mor curând. Viermele mort e tare, uscat și fărămicios.

Boala nu se moștenește. Trece dela un vierme la altul cu ouăle, de cari sunt prinși sporii ciupercii.

Leacul. Dacă boala se ivește când viermii sunt mici, nu se poate lecu. Dacă se ivește mai târziu, se poate încerca lecuirea, despărțind viermii sănătoși de cei bolnavi și uscând aerul din cameră cu var nestins, pe care îl așezăm pe polițe la deosebite înălțimi. Apoi se afumă cu fum de lemne și pe urmă să aerisează bine.

CAP. IX

Apărarea animalelor de boale.

Este mai ușor a apăra un animal de boale, decât a-l vindeca după ce s'a îmbolnăvit. De aceea ori care plugar cu minte, se va trudi să-și apere animalele de boale.

Cel dintâiu mijloc de apărare in contra boalelor este *curățenia*.

Grajdul in care stau animalele trebuie să fie totdeauna curat. Păienjenișul trebuie măturat și balega trebuie cărată afară. Podeala să fie netedă și uscată, iar așternutul să fie moale și uscat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cotețul porcilor și cotigarul gălițelor încă trebuie curățit cât de des.

E bine ca cel puțin odată pe lună, locuința animalelor să fie desinfectată. Desinfectarea nu e altceva, decât stărpirea germenilor de boale, cari s'ar fi încuibat în grajd. Cu deosebire trebuie să se facă desinfectarea după vindecarea vre-unui animal, care a pătimit de o boală lipicioasă.

Desinfectarea se poate face de obicei cu lapte de var proaspăt stins, cu zeamă de piatră vânăată sau cu leșie.

Cu laptele de var se văruiesc păreții, iar cu zeama de piatră vânăată sau cu leșie să spală bine ieslea și podeala.

Furca, lopata și țesala încă e bine să se curățe din când în când. Curățirea se poate face, ținându-le câteva minute în foc sau în apă clocotită ori leșie fierbinte.

Un *grajd călduros* în vreme de iarnă, încă apără animalele de boale, mai ales de boalele pricinuite de răceală. Când e frig mare, ușile și ferestrele grajdului să nu se lase multă vreme deschise.

Când plouă peste noapte, e bine ca animalele să fie legate în grajd, să nu răcească.

Vitele asudate din cauza muncii, când stau în loc sau sunt legate în grajd, trebuie șterse și acoperite cu un țol.

Pentru ca vitele să nu se îmbolnăvească, trebuie să li se dea totdeauna *nutreț bun*. Nutrețul plin de praf, mucegăit sau putred poate pricinui multe boale.

Nutrețul să se dea animalelor în vreme anumită. Dacă li să dă nutreț fără nici o socoteală, să face și pradă de nutreț și se pot îmbolnăvi și animalele, fiindcă stomacul nu poate mistui mâncarea prea multă.

Animalele trebuie apărute și de lovituri și împunsături, cari iarăși le pot îmbolnăvi.

Dacă pe lângă orice grijă, totuși animalele s'au îmbolnăvit, să se ceară și sfatul doctorului. Doctorul știe multe leacuri, cari dacă se vor folosi, animalele se vor vindeca.

Legea cere ca animalele bolnave de vre-o

boală lipicioasă să fie înștiințate, pentru ca să se iee măsurile de apărare și să se împiedece lățirea boalei.

Dacă cineva nu înștiințează animalul bolnav de vreo boală lipicioasă, pe lângă paguba ce o poate avea, dacă animalul moare, mai vine și pedepsit.

De aceea fiecare plugar să-și grijească bine animalele ce are, pentru ca să poată încunjura ori ce primejdie rea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răspândirea

CUNOȘTINȚELOR FOLOSITOARE

este o datorie a oricărui dorește să se întindă cultura în mulțime. E darul cel mai de samă ce se poate face bibliotecilor populare, cele 150 de broșuri apărute, cu conținut variat, fiind cele mai ieftine din câte apar în țară.

Cu 750 lei se poate întemeia o bibliotecă!

CUPRINSUL

	Pag.
<i>Cap. I. Animalele sunt o avere.</i>	3
<i>Cap. II. Boalele vitelor cornute.</i>	5
1. Ariceala	5
2. Boala de gură și picioare	—
3. Boala de uger.	—
4. Dalacul	6
5. Fălcarîța sau înșepeneala.	—
6. Tragău.	—
7. Râia bouului.	—
8. Incuierea.	7
9. Oftica.	—
10. Gușterul.	8
11. Pleuro-Pneumonia.	9
12. Inmuierea oaselor.	—
13. Fragilitatea oaselor.	10
14. Umflarea vitelor.	—
15. Păduchii.	—
<i>Cap. III. Boalele cailor.</i>	11
1. Bătătura în talpă.	—
2. Răpciuga.	—
3. Buba mânzului.	—
4. Colica.	12
5. Tusa.	—
6. Boalele mânzului.	—
7. Limbrici la cai.	13
8. Șoriceii.	—
9. Albeața cailor.	—
10. Splina calului.	14
11. Râia cailor.	—
12. Broasca.	15

<i>Cap. IV. Boalele porcilor.</i>	. . . . .	.15
1. Brânca porcului.	. . . . .	—
2. Holera porcilor.	. . . . .	.16
3. Coşuri.	. . . . .	—
4. Gâlci.	. . . . .	—
5. Inmuierea oaselor la porci.	. . . . .	.17
6. Măzărica.	. . . . .	—
<i>Cap. V. Boalele oilor.</i>	. . . . .	.18
1. Gâlbeaza.	. . . . .	—
2. Căpierea.	. . . . .	—
3. Vărsatul.	. . . . .	.19
4. Căpuşa.	. . . . .	—
5. Râia.	. . . . .	—
6. Strongiloza.	. . . . .	—
7. Diarea.	. . . . .	.20
8. Cârceagul.	. . . . .	—
9. Musca.	. . . . .	.21
<i>Cap. VI. Boalele galitelor.</i>	. . . . .	.21
1. Difteria.	. . . . .	—
2. Vărsatul.	. . . . .	—
3. Râia la galiţe.	. . . . .	.22
4. Diarea.	. . . . .	—
5. Constipaţia.	. . . . .	.23
6. Aprinderea de plămâni.	. . . . .	—
7. Cobeia.	. . . . .	—
8. Holera gănilor.	. . . . .	—
9. Guturaiul găstelor.	. . . . .	.24
<i>Cap. VII. Boalele albinelor.</i>	. . . . .	.24
1. Păduchii albinelor.	. . . . .	—
2. Diarea albinelor.	. . . . .	.25
3. Neputinţa de a sbura.	. . . . .	—
4. Ciurma albinelor.	. . . . .	.26
<i>Cap. VIII. Boalele viermilor de mătasă.</i>	. . . . .	.26
1. Pebrina.	. . . . .	—
2. Zahăreala.	. . . . .	.27
<i>Cap. IX. Apărarea animalelor de boale.</i>	. . . . .	.28

- No. 8. Sifilisul de *Dr. E. Gheorghiu.*
 " 9. Temeiul îmbunătățirii vitei de *Th. Chitoi.*
 " 10. Votul obștesc de *A. Gorovei.*
 " 11. Creștera Porcilor de *C. Oescu.*
 " 12. Viermii de mătasă de *T. A. Bădărău.*
 " 13. Oftica sau tuberculoza de *Dr. E. Gheorghiu.*
 " 14. Pelagra de prof. *V. Babeș*
 " 15. Alegerea semințelor de *C. Lăcrișianu*
 " 16. Creșterea păsărilor de prof. *C. Motaș.*
 " 17. Rătăcirile bolșeviste de *Maior I. Mihai.*
 " 18. O stupină dintr'un roi de *N. Nicolăescu.*
 " 19. Cum se întemeiază o vie de *D. M. Cădere.*
 " 20. Răsadnița și plantele din răsad de *V. Sadoveanu.*
 " 21. Lehuzia de *Dr. E. Gheorghiu.*
 " 22. Meșteșugul vopsitului cu burueni de *Art. Gorovei.*
 " 23. Cum orbim de *I. Glăvan.*
 " 24. Păstrarea carnei de porc de *G. Gheorghiu.*
 " 25. Calul de prof. *E. Udrischi*
 " 26. Doctorul în casă de *Dr. O. Apostol.*
 " 27. Cum trebuie să ne hrănim de *E. Severin.*
 " 28. Lămurirea legii dărilor de *Iuliu Pascu.*
 " 29. Beția de *Dr. Emil Gheorghiu.*
 " 30. Lămurirea Constituției de *Artur Gorovei.*
 " 31. Boale parazitare la animale, care trec la om de *C. Motaș.*
 " 32. Folosințe nesocotite în gospodărie de *I. Simionescu.*
 " 33. Mama și copilul, de *Dr. M. Manicatu.*
 " 34. Indrumări spre sănătate, de *Dr. I. Bordeu.*
 " 35. Despre hrană, de *Dr. I. Bordeu.*
 " 36. Omul și societatea de *Al. Giuglea.*
 " 37. Bucătăria sătenței de *Maria Col. Dobrescu.*
 " 38. Sfecla de Zahăr de *C. Lăcrișianu*
 " 39. Ingrășarea pământului de *I. M. Dobrescu.*
 " 40. Friguri de baltă de *T. Dumitrescu.*
 " 41. Banul de *A. Giuglea.*
 " 42. Sfaturi practice de *Ing. A. Schorr.*
 " 43. Lămurirea Calendarului de *A. Giuglea.*
 " 44. Conjunctivita granuloasă de *Dr. I. Glăvan.*
 " 45. Burueni de leac de *A. Volanschi.*
 " 46. Sfaturi casnice de *Maica Raluca.*
 " 47. Cultura tomatelor de *I. Isvoranu.*
 " 48. Rețete pentru gospodine de *Maica Raluca*
 " 49. Lingoarea de *T. Dumitrescu.*
 " 50. Blenoragia sau sculamentul de *Dr. N. Ican.*
 " 51. Practica agricolă de *A. Bejenariu.*
 " 52. Apa de băut de *Dr. I. Bălțeanu.*
 " 53. Tifosul Exantematic de *Dr. Tudor Dumitrescu.*
 " 54. Boalele animalelor de *I. Popu Câmpeanu.*
 " 55. Lucrări din pănușile de porumb de *Titus G. Mincu.*
 " 56. Cartoful de *I. Popu Câmpeanu.*

S. r. a C. „Din lumea largă“.

- No. 1. Ucraina de *G. Năstase.*
 " 2. Cehoslovacia de *I. Simionescu.*
 " 3. Munții Alpi de *M. David.*
 " 4. Finlanda de *I. Simionescu.*

- No. 5. Bucovina de *I. Simionescu*.
 „ 6. Basarabia de *G. Năstase*.
 „ 7. Dobrogea de *C. Brătescu*.
 „ 8. În spre polul sud de *I. Simionescu*.
 „ 9. Olanda de *Ap. D. Culea*.
 „ 10. Viața în adâncul mărilor de *C. Motaș*.
 „ 11.—12. A. Șaguna de *I. Lupaș*.
 „ 13. Către Everest de *I. Simionescu*.
 „ 14. Românii de peste Nistru de *V. Harea*.
 „ 15. Ardealul de *I. Simionescu*.
 „ 16. Lituania de *G. Năstase*.
 „ 17. Câmpia Transilvaniei de *Ion Popu-Câmpeanu*.
 „ 18. Moldova de *I. Simionescu*.
 „ 19. Românii din Ungaria de *I. Georgescu*.
 „ 20. Jud. Turda-Arieș de *I. Mureșeanu*.
 „ 21. Țara Hațegului de *Gavril Todica*.
 „ 22. Sp. C. Hăret de *I. Simionescu*.
 „ 23. Danemarca de *Magda D. Nicolaescu*.
 „ 24. N. Milescu în China de *I. Simionescu*.
 „ 25. Cetățile moldovenesti de pe Nistru de *Apostol C. Culea*.
 „ 26. Românii din Bulgaria de *Em. Bucuța*.
 „ 27. Valea Jiului din Ardeal de *P. Hossu Longin*.
 „ 28. Țara Bârsei de *G. Orghidan*.
 „ 29. Vechiul ținut al Sucevei de *V. Ciurea*.
 „ 30. Macedo-Românii de *Tache Papahagi*.
 „ 31. Românii din Banatul Jugoslav de *P. Bizerca*.
 „ 32. Coasta de Azur de *I. Simionescu*.
 „ 33. Elveția de *Traian G. Zaharia*.
 „ 34. Maramureșul de *Gh. Vornicul*.
 „ 35. Austria de *I. Simionescu*.
 „ 36. Belgia de *Traian Gh. Zaharia*.

Seria D. „Știință aplicată“

- No. 1. Fabricarea săpunului de *A. Schorr*.
 „ 2. Motorul Diesell de *Ing. Casetti*.
 „ 3. Industria Parfumului de *E. Severin*.
 „ 4.—5. Aerul lichid de *Ilie Matei*.
 „ 6. Industria Azotului de *L. Caton*.
 „ 7.—9. Locomotiva de *Ing. Casetti*.
 „ 10. Aeroplanul de *Dr. V. Anastasiu*.
 „ 11. Baloane și Dirijabile de *C. Mihăilescu*.
 „ 12. Betonul armat de *Ing. N. Ganea*.
 „ 13. Țări și trenuri de *G. Șiadbei*.
 „ 14. Instalarea unei sonerii electrice de *Stel. C. Ionescu*.
 „ 15. Aparat de Radiofonie de *Lt. M. Zapan*.
 „ 16. Tiparul de *V. Romanescu*.
 „ 17. Ce se scoate din cărbuni de *C. V. Gheorghiu*.
 „ 18. Industria materiilor colorante de *G. A. Florea*.
 „ 19. Fotografia de *Locot. M. Zapan*.
 „ 20. Industria Zahărului de *G. I. Baboianu*.
 „ 21. Șase montaje de radio de *Locot. M. Zapan*.
 „ 22. Cinematografia de *Locot. M. Zapan*.